

Programowanie aplikacji Java

Maciej Gowin

Zjazd 9 - dzień 2

Spring w praktyce: @Valid

Do tej pory walidacja odbywała się na poziomie kodu oraz zwracanie błędu na podstawie logiki zapisanej explicite w kodzie.

Framework Spring wprowadza automatyzację tego procesu poprzez adnotacje, która pozwala na odseparowanie logiki biznesowej od logiki walidacji danych wejściowych.

Spring w praktyce: @Valid

Aby dodać wsparcie dla walidacji realizowanej poprzez adnotację `@Valid` zaimportować zależność:

```
<dependency>
  <groupId>org.springframework.boot</groupId>
  <artifactId>spring-boot-starter-validation</artifactId>
</dependency>
```

W momencie, gdy Spring Boot odnajdzie argument metody opatrzonej adnotacją `@Valid` załadowany zostanie automatycznie mechanizm walidacji oparty o JSR 300 wraz z referencyjną implementacją Hibernate.

```
<dependency>
  <groupId>org.hibernate.validator</groupId>
  <artifactId>hibernate-validator</artifactId>
</dependency>
```

Spring w praktyce: @Valid

Adnotacja `@Valid` sprawdza zgodność przesłanego modelu na podstawie dodatkowych adnotacji opisujących przesyłane dane.

```
@PostMapping("/customers/{id}")
public CustomerDto updateCustomer(@PathVariable("id") Integer id,
                                  @Valid @RequestBody CustomerDto customerDto) {
    /* ... */
}
```

```
public class CustomerDto {

    private int id;

    @NotEmpty(message = "First name must be not empty")
    private String firstName;

    @NotBlank(message = "Last name must be not blank")
    private String lastName;

}
```

Spring w praktyce: @Valid

W przypadku błędów walidacji Spring Boot automatycznie zgłosi błąd `MethodArgumentNotValidException`, który możemy później obsłużyć na poziomie `@ExceptionHandler`.

Informacje o błędach przesyłane w obiekcie `BindingResult`, do którego mamy dostęp z poziomu: `MethodArgumentNotValidException.getBindingResults`.

Spring w praktyce: @Valid

Możemy też przechwycić błędy na poziomie metody. Zostaną one automatycznie wstrzyknięcie do obiektu `BindingResult`.

W takim przypadku nie zostanie zgłoszony błąd `MethodArgumentNotValidException`.

```
@PostMapping("/customers")
public CustomerDto addCustomer(@Valid @RequestBody CustomerDto customerDto,
                               BindingResult bindingResult) {
    /* ... */
}
```

Programowanie: przykład 89

Użycie wbudowanego mechanizmu walidacji dla niepustych pól łańcuchów znaków.

Spring w praktyce: @Valid

Istnieje szereg wbudowanych adnotacji opisujących sposoby walidacji dostępnych w pakiecie `jakarta.validation.constraints`.

Do najczęściej używanych należą: `@NotNull`, `@NotEmpty`, `@NotBlank`, `@Size`, `@Min`, `@Max`, `@Past`, `@Future`.

Oczywiście istnieje możliwość zdefiniowania własnej adnotacji oraz metodę obsługującą jej zachowanie.

Spring w praktyce: @Valid

Do definicji logiki walidacji używamy interfejsu `ConstraintValidator`, który jest aktywowany na podstawie danej adnotacji dla danego typu.

```
public class AdultValidator implements ConstraintValidator<Adult, LocalDate> {  
    @Override  
    public void initialize(final Adult constraintAnnotation) {  
    }  
  
    @Override  
    public boolean isValid(final LocalDate value, final ConstraintValidatorContext context) {  
        /* ... */  
    }  
}
```

Spring w praktyce: @Valid

Istotne jest podanie walidatora podczas definicji adnotacji. W czasie działania programu walidator sprawdza, czy dana adnotacja ma zdefiniowane pola `message`, `group` oraz `payload`.

```
@Target({ FIELD, METHOD, PARAMETER, ANNOTATION_TYPE })
@Retention(RUNTIME)
@Constraint(validatedBy = AdultValidator.class)
public @interface Adult {

    String message() default "Must be above 18";

    Class<?>[] groups() default {

    };

    Class<? extends Payload>[] payload() default {

    };
}
```

Programowanie: przykład 90

Użycie wbudowanego mechanizmu walidacji do definicji adnotacji sprawdzającej, czy dana osoba jest osobą pełnoletnią.

Spring w praktyce: RestTemplate

Jeżeli nasz system komunikuje się z innym serwisem, konieczna może być wymiana danych przy pomocy protokołu HTTP. Jest to szczególnie istotne w przypadku przekazywania danych pomiędzy dwoma serwisami RESTful.

Niskopoziomowa implementacja wywołań zapytań jest możliwa, lecz uciążliwa. Framework Spring dostarcza użyteczną klasę `RestTemplate`, która wspiera komunikację pomiędzy serwisami.

Spring w praktyce: RestTemplate

Klasa `RestTemplate` dostarcza szereg metod realizujących zapytania HTTP oraz pozwalające na automatyczną konwersję modelu do obiektów.

Do podstawowych należą:

- `getForObject` , `getForEntity` - wywołanie metody GET, pobranie danych
- `postForObject` , `postForEntity` - wywołanie metody POST, wysłanie oraz pobranie danych
- `exchange` - wywołanie dowolnej metody HTTP na podstawie parametry, opcjonalne wysłanie oraz pobranie danych

Spring w praktyce: @Value

Adnotacja `@Value` może zostać użyta do wstrzyknięcia wartości zdefiniowanych jako zmienne konfiguracyjne.

Zmienne najczęściej definiowane są w plikach konfiguracyjnych - dostarczanych razem z aplikacją lub też z zewnątrz podczas uruchomienia.

Wartości mogą być definiowane na poziomie pól lub parametrów konstruktorów oraz metod.

```
@Value("${myApplication.myProperty}")  
private String myProperty;
```

Spring w praktyce: @Value

Wyrażenia użyte wraz z adnotacją `@Value` wspierają SpEL (Spring Expression Language).

SpEL jest językiem wyrażeń, który pozwala na przeszukiwanie oraz operacje na wartościach podczas uruchomienia.

```
myApplication.letters = a,b,c  
myApplication.letterPerKey = valuesMap={key1: 'a', key2: 'b', key3: 'c'}
```

```
@Value("#{ '${myApplication.letters}'.split(',') }")  
private List<String> letters;
```

```
@Value("#{ ${myApplication.letterPerKey} }")  
private Map<String, String> letterPerKey;
```

```
@Value("#{ ${myApplication.letterPerKey}.key1 }")  
private String key1Letter;
```

Programowanie: przykład 91

Użycie `RestTemplate` do załadowania domyślnego lotniska dla kraju użytkownika na podstawie zewnętrznego serwisu.

Do pobrania domyślnego kodu lotniska może zostać wykorzystany serwis:

```
https://www.ryanair.com/api/views/locate/3/countries/en
```


Spring: JPA

Spring wspiera standard JPA wraz z interfejsem `EntityManager`. Szereg zależności zależnych od JPA oraz wstępna konfiguracja dostępna jest poprzez:

```
<dependency>
  <groupId>org.springframework.boot</groupId>
  <artifactId>spring-boot-starter-data-jpa</artifactId>
</dependency>
```

Jako implementacji JPA framework Spring używa biblioteki Hibernate, która jest dodawana domyślnie.

Spring w praktyce: EntityManager

W standardzie JPA do obsługi zapytań używamy interfejsu `EntityManager`.

Przykładowym rozszerzeniem tego interfejsu jest interfejs `Session` dostarczany wraz z implementacją przez bibliotekę Hibernate.

Podczas użycia implementacji `EntityManager` realizowanej przez Hibernate istnieje możliwość wyłuskania `Session` poprzez metodę `EntityManager.unwrap`.

Spring w praktyce: EntityManager

W przypadku pracy z `EntityManager` do wstrzyknięcia zależności w ziarnach użyjemy specyficznej dla standardu JPA adnotacji `@PersistenceContext`.

Jest ona rozpoznawana przez kontener oraz powoduje wstrzyknięcie nowej instancji dla każdego z wątków, ponieważ klasa ta nie jest bezpieczna wielowątkowo.

```
@Repository
public class CustomerRepository {

    @PersistenceContext
    private EntityManager entityManager;

    /* ... */
}
```

Spring w praktyce: EntityManager

Należy pamiętać, że operacje modyfikujące dane powinny być wykonywane w obrębie transakcji. Nie musimy definiować ich z poziomu kodu metod.

Spring wspiera adnotacje `@Transactional` opisującą transakcję będącą częścią standardu JPA.

```
@Transactional
public Customer addCustomer(Customer customer) {
    entityManager.persist(customer);
    return customer;
}
```

Spring w praktyce: EntityManager

W przypadku użycia auto-konfiguracji Spring Boot zainicjalizuje wszystkie wymagane ziarna konieczne do stworzenia ziarna `EntityManager`.

Do pełnej konfiguracji niezbędne będzie ustawienie z góry ustalonych zmiennych konfiguracyjnych.

```
spring.datasource.url = jdbc:mysql://localhost:3306/sample
spring.datasource.username = root
spring.datasource.password = root
spring.datasource.driver-class-name = com.mysql.cj.jdbc.Driver

spring.jpa.database-platform = org.hibernate.dialect.MySQL5Dialect
spring.jpa.hibernate.ddl-auto = update
```

Spring w praktyce: DataSource

Wewnętrznie użyta jest klasa `DataSource` definiująca połączenie. Do tworzenia instancji `EntityManager` wykorzystywany jest klasa `EntityManagerFactory`.

W przypadku wyłączenia auto-konfiguracji konieczne byłoby stworzenie hierarchii zależności.

Spring w praktyce: DataSource

```
@Configuration
public class ApplicationConfiguration {

    @Bean
    public DataSource dataSource() {
        HikariConfig config = new HikariConfig();
        /* ... */
        return new HikariDataSource(config);
    }

    @Bean
    public PlatformTransactionManager transactionManager() {
        JpaTransactionManager transactionManager = new JpaTransactionManager(entityManagerFactory());
        transactionManager.setDataSource(dataSource());
        /* ... */
        return transactionManager;
    }

    @Bean
    public EntityManagerFactory entityManagerFactory() {
        LocalContainerEntityManagerFactoryBean entityFactory = new LocalContainerEntityManagerFactoryBean();
        entityFactory.setDataSource(dataSource());
        /* ... */
        return entityFactory.getObject();
    }
}
```

Spring w praktyce: @EntityScan

Adnotacja `@EntityScan` wspiera wyszukiwanie i rejestrację wszystkich klas definiujących encje JPA używane przez ORM.

Użycie adnotacji spowoduje przeszukanie danego pakietu w poszukiwaniu klas opartych o `@Entity`. Podobnie jak to było w przypadku konfiguracji Hibernate.

```
@EntityScan("pl.wsb.programowaniejava.maciejgowin")
```


Programowanie: przykład 92

Połączenie z bazą danych przy pomocy JPA oraz użycie `EntityManager` .

Spring w praktyce: JpaRepository

Spring Data JPA wprowadza interfejs `JpaRepository` pozwalający na tworzenie użytecznych ziaren definiujących operacje CRUD na bazie danych, takie jak:

- wyszukiwanie: `List<T> findAll()`, `Optional<T> findById(ID)`,
- zapisywanie: `T save(T)`, `T saveAndFlush(T)`,
- usuwanie: `void delete(T)`, `void deleteById(ID)`.

Dla dowolnej encji możemy zdefiniować interfejs, który jest rozszerzeniem `JpaRepository` oraz będzie zarejestrowany jako ziarno.

```
@Repository
public interface CustomerCrudRepository extends JpaRepository<Customer, Integer> {
}
```

Spring w praktyce: JpaRepository

Domyślnie Spring Boot włącza wsparcie dla repozytoriów JPA oraz wyszukuje definicji w pakiecie, w którym zlokalizowany jest klasa opisana adnotacją

`@SpringBootApplication` .

Jeżeli repozytoria JPA zdefiniowane są w innym pakiecie możemy zdefiniować alternatywne pakiety poprzez `@EnableJpaRepositories` .

Spring w praktyce: @Query

Na poziomie `JpaRepository` możemy dodawać też spersonalizowane zapytania do bazy poprzez adnotację `Query`, którą definiujemy na poziomie metody.

Do definicji zapytań używamy JPQL.

```
@Repository
public interface CustomerCrudRepository extends JpaRepository<Customer, Integer> {

    @Query("FROM Customer ORDER BY firstName")
    List<Customer> findAllOrderByFirstName();

    @Query("FROM Customer WHERE lastName = :lastName")
    List<Customer> findAllByLastName(@Param("lastName") String lastName);

}
```

Programowanie: przykład 93

Połączenie z bazą danych przy pomocy JPA oraz użycie `JpaRepository` .

Spring Boot w praktyce: Actuator

Actuator pozwala na monitorowanie aplikacji.

Dla przykładu: jeżeli nasza aplikacja korzysta z bazy danych, rozwiązanie to pozwala na sprawdzenie połączenie oraz ustalenie statusu aplikacji na podstawie stanu bazy.

Spring Boot udostępnia wsparcie dla Actuator poprzez zależność.

```
<dependency>
  <groupId>org.springframework.boot</groupId>
  <artifactId>spring-boot-starter-actuator</artifactId>
</dependency>
```

Spring Boot: Actuator

Actuator wprowadza wbudowane ścieżki domyślnie udostępnione pod prefiksem `/actuator`. Między innymi:

- `/health`: podsumowanie statusu aplikacji,
- `/info`: informacje o systemie, mogą być konfigurowane oraz rozszerzane,
- `/env`: podsumowanie zmiennych systemowych,
- `/metrics`: szczegóły metryk aplikacji,
- `/logfile`: logi aplikacyjne.

Domyślnie dostępne są: `/health` oraz `/info`.

Spring Boot: Actuator

Actuator konfigurowany jest przez szereg zmiennych, które pozwalają na definiowanie dostępnych funkcji oraz ich konfigurację.

```
management.endpoints.web.exposure.include = health, info  
management.endpoint.health.show-details = ALWAYS
```


Spring Boot: Actuator oraz /health

Ścieżka `/actuator/health` zwraca status aplikacji, który jest sumą statusów zdefiniowanych komponentów dostarczających statusów elementów aplikacji. Moduły Spring mogą dostarczać kolejne komponenty, które rejestrowane są automatycznie.

Spring Boot: Actuator oraz /health

Aby zdefiniować własny komponent sprawdzający status interesującego nas elementu, należy dostarczyć ziarno implementujące interfejs `HealthIndicator`.

```
@Component
public class CustomHealthIndicator implements HealthIndicator {

    @Override
    public Health health() {
        /* ... */
    }
}
```

Spring Boot: Actuator oraz /info

Ścieżka `/actuator/info` zwraca informacje o aplikacji. Możliwe jest rozszerzenie informacji np. o jej nazwę oraz rezultaty procesu budowania.

```
<plugin>
  <groupId>org.springframework.boot</groupId>
  <artifactId>spring-boot-maven-plugin</artifactId>
  <version>2.2.2.RELEASE</version>
  <executions>
    <execution>
      <goals>
        <goal>build-info</goal>
        <goal>repackage</goal>
      </goals>
    </execution>
  </executions>
</plugin>
```

Spring Boot: Actuator oraz personalizacja

Możliwe jest zdefiniowanie własnej ścieżki dla danej funkcjonalności poprzez adnotację `@Endpoint` .

```
@Component
@Endpoint(id = "copyright")
public class CopyrightEndpoint {

    @ReadOperation
    public Map<String, String> copyright() {
        return Map.of(
            "author", "Maciej Gowin",
            "year", Year.now().toString());
    }
}
```

Programowanie: przykład 94

Użycie moduły monitoringu przy pomocy Spring Actuator wraz z definicją własnych elementów.

Spring Security

Moduł Spring Security pozwala na automatyzację procesu uwierzytelniania oraz autoryzacji.

Zabezpieczenie aplikacji składa się z dwóch etapów:

- uwierzytelniania (ang. authentication): potwierdzenie tożsamości danego podmiotu oraz sprawdzenie, czy dany podmiot jest tym, za którego się podaje,
- autoryzacja (ang. authorization): nadanie podmiotowi dostępu do zasobu.

Spring Security

Moduł ten jest operaty o konwencji, dzięki którym przy minimalnej konfiguracji dostarczana jest podstawowa funkcjonalność.

Istnieje szereg sposobów definiowania przepływy oraz przy użyciu jakich mechanizmów, uwierzytelnianie i autoryzacja będą realizowane.

Spring Boot w praktyce: Security

Główną zależnością pozwalającą na aktywowanie mechanizmu bezpieczeństwa w aplikacji Spring Boot jest:

```
<dependency>
  <groupId>org.springframework.boot</groupId>
  <artifactId>spring-boot-starter-security</artifactId>
</dependency>
```

W starszych wersjach Spring-a (do 2.7.18) konfiguracja mechanizmu była w głównej mierze oparta na nadpisywaniu `WebSecurityConfigurerAdapter`.

Obecnie mechanizm ten jest definiowany przy pomocy ziaren `SecurityFilterChain` działających na `HttpSecurity`.

Programowanie: przykład 95

Użycie Spring Security do zabezpieczenia zasobów aplikacji.

Programowanie: zadanie 32

Przeanalizuj moduły `spring-jdbc` oraz `spring-boot-starter-jdbc`. Przetestuj połączenie z bazą danych za pomocą `JdbcTemplate`.